

Laureaat oeuvreprijs 2002

Alfred Eikelenboom (Tegal, 1936) heeft in de afgelopen veertig jaar een oeuvre opgebouwd dat bestaat uit monumentale sculpturen, utopische modellen en architectonische voorstellen. Door de consequentheid waarmee hij zijn uitgangspunten trouw blijft, ontwikkelt zijn oeuvre zich met een meeslepende traagheid. De Commissie Oeuvreprijzen ziet deze hermetiek als een grote kwaliteit en is zich er van bewust dat Eikelenboom daarmee een kunstenaar is die moeilijk met anderen vergeleken kan worden. Al zijn werk is doordrongen van een fascinatie voor het pure, de ultieme zuivere vorm en contrasterende morfologieën. Hij grijpt daarbij terug op ronde oervormen als de cirkel, de ellips, de hyperbool en de parabool én put inspiratie uit de historie, de natuur en de wetenschap.

De utopische modellen vormen de rode draad in Eikelenbooms oeuvre. In diverse opstellingen kwam hij tot de verbeelding van een nieuwe architectonische vocabulaire, door hem geduid als Nuovo Formalismo. Gestileerde bollen, kegels en cilinders, ontworpen zonder functioneel of constructief houvast, prikkelen de zintuigen als alternatief voor de blokken die doorgaans worden neergezet. Het verlangen naar esthetiek en het streven naar een extreem apollinische reinheid zijn voor Eikelenboom belangrijke drijfveren.

Van zijn gerealiseerde voorstellen is De Muur die in 1987 op het IJplein in Amsterdam-Noord verrees Eikelenbooms bekendste werk. De lange rode muur met ronde gaten en afgeronde hoeken levert door zijn schaal, vorm en plaatsing een bijzondere bijdrage aan de architectonische kwaliteiten van de door Rem Koolhaas ontworpen buurt. Later volgden monumentale opdrachten voor o.a. Leeuwarden (1993) en Apeldoorn (1998).

De Commissie Oeuvreprijzen is van mening dat Eikelenboom door de jaren heen sterk werk aflevert. Met het oog op zijn gedreven precisie noemt de commissie zijn werk juwelen onder de beeldhouwkunst. Zij spreekt waardering uit voor Eikelenbooms utopische modellen en is onder de indruk van de manier waarop zijn werk zich ook op reuzenformaat staande houdt.